

64. fundur stjórnar Hóтели Seli við Mývatn, 23. janúar kl. 10.

Mætt voru: Kristveig Sigurðardóttir, formaður, Rósa Björk Halldórsdóttir, Björn Ármann Ólafsson, Böðvar Pétursson, Elín Heiða Valsdóttir, Snorri Ingimarsson, Hjalti Þór Vignisson og Sigrún Helgadóttir.

Einnig Þórður H. Ólafsson, framkvæmdastjóri

1. Samþykki dagskrár

Framlögð dagskrá samþykkt.

2. Stjórnunar- og verndaráætlun;

KS lagði fram yfirlit yfir efni sem taka þarf afstöðu til vegna breytinga á stjórnunar- og verndaráætlun.

- SH mótmælti hugmynd um að aflétta vetrarakstursbanni við Öskju. Ákveðið að fresta ákvörðun.
- Stjórn afgreiddi samhljóða tillögur um ákvæði um tímabundna lokun svæða og orðalag um viðhald á stofnvegum og skyldum ábendingum.
- Stjórn samþykkti samhljóða tillögu um Dyngjufjalladal.
- SH ræddi um Esjufjöll og mikilvægi þeirra fyrir rannsóknir. Stjórn sammála um að gefa þurfi ítarlegri skýringar um aðgengi almennra ferðamanna um Esjufjöll. Jafnframt að þolmörk svæðisins verði rannsökuð.
- Stjórn sammála um að yfirfara þurfi lista yfir göngubrýr áður en tillögur um þær verða afgreiddar í stjórnunar- og verndaráætlun.
- Stjórn jafnframt sammála um að leita þurfi eftir samráði við Landssamband hestamanna varðandi reiðleiðir og reglur um umferð hesta.
- Stjórn sammála um að ábyrgð á yfirferð og ábendingum á stjórnunar- og verndaráætlun á milli þess sem unnið er að breytingum verði í tryggum farvegi. Markmiðið er að áætlunin verði meira lifandi skjal.
- Lögð fram greinargerð frá rannsóknarhópi um Vikrafellsleið frá janúar 2013. KS, BP, BÁÓ, EHV, HPV, RBH og SI sammála um að fara eftir tillögum starfshóps um Vikrafellsleið og hafa hana opna.

Sigrún lagði fram eftirfarandi bókun:

Fulltrúi umhverfisverndarsamtaka í stjórn Vatnajökulspjóðgarðs fagnar vandaðri skýrslu rannsóknarteymis um Vikrafellsleið í Vatnajökulspjóðgarði. Í framhaldi af henni er tekið undir bókun Sigþrúðar Stellu Jóhannsdóttur í svæðisráði Norðursvæðis. Þar er meðal annars lagt til að haldið verði áfram að þróa tillögur og hugmyndir um akstursleiðir og skipulag á norðurhálandinu. Rannsóknarteymið segir forsendur fyrir opnun Vikrafellsleiðar þær að:

- *Náttúruverðmæti, s.s. gígaröð norðan Kistufells, verði ekki fyrir skemmdum af vélknúinni umferð.*
- *Ekki verði farið í endurbætur á leiðinni.*
- *Leiðin verði vel stikuð og slóðin greinanleg eftir stikunum.*

- Á báðum endum leiðar verði greinargóðar upplýsingar um leiðina m.a. um að hún sé aðeins fær öflugum farartækjum.
- Fylgst verði með þróun ferðamennsku og umferðar á þessari leið og öðrum í nágrenninu, og ákvörðun um opnun Vikrafellsleiðar endurskoðuð ef tilefni er til.

Tekið er undir með rannsóknarteyminu að stærsti annmarki þess að opna Vikrafellsleið sé mikil skerðing á víðerni Vatnajökulshjóðgarðs. Teymið bendir einnig á ýmsa kosti við opnun leiðarinnar svo sem aukið aðgengi og öryggi. Í trausti þess að farið verði að forsendum teymisins, ummerki verði í lágmarki og skammæ, ef leiðinni verður lokað aftur, situr fulltrúi umhverfisverndarsamtaka hjá við afgreiðslu málsins.

- KS styður bókun SH að öðru leyti en því að hún samþykkir að hafa leiðina opna.
- SI lagði áherslu á að Vikrafellsleið verði ekki dregin út sem áhersluatriði og horft verði á hana á sama hátt og aðrar leiðir. Einnig að haldið verði á málum er varðar skilgreiningu á víðerni þannig að það hugtak rúmi leið eins og Vikrafellsleið.
- Stjórn afgreiddi tillögur um vinnu við merkingu aðkomuleiða á jökulhettuna samhljóða.
- Undir umræðu um veg að Sauðakofa voru fundarmenn sammála um að mikilvægt sé að leiða til lykta hvaða stofnun beri ábyrgð á veghaldi innan þjóðgarðs. Stjórn telur mikilvægt að fá fund með Vegamálastjóra þegar næst verður fundað í Reykjavík.
- Stjórn sammála um að vegir skuli almennt stikaðir.
- Stjórn afgreiddi tillögu um útfærslu á skilmálum varðandi veg að upptökum Svartár.
- Stjórn afgreiddi tillögu um tjöldun frá sér sem stjórnin telur að kalli á breytingar á reglugerð.
- SH og KS ræddu um grannsvæði þjóðgarðs og mikilvægi þess að tekið yrði tillit til garðsins þegar stefnt væri að framkvæmdum á grannsvæðum. Las SH upp texta sem hún lagði til að færi inn í S&V. Stjórn samála um mikilvægi þess að koma tilmælum inn í stjórnunar- og verndaráætlun.
- Stjórn samþykkir tillögu svæðisráðs vestursvæðis með fyrirvara um þær þrjár leiðir sem um áður hefur verið fjallað. Miklar umræður urðu um veg með norðurbakka Langasjávar, veg um Skælinga og Blautulón og hringleið um Hellnafjall. Ákvörðun frestað.

3. Þjóðgarðsvörður norðursvæðis

Hjörleifur Finnsson kom á fundinn kl. 12:30. Hann kynnti helstu verkefni ársins 2012 og það sem framundan er árið 2013. Mikil umræða skapaðist um takmarkanir á umferðarhraða á nýjum Dettifossvegi. Hjörleifur vék af fundi kl. 14:20.

4. Fjármál

- Áætluð rekstrarniðurstaða árið 2012

Þórður kynnti áætlaða rekstrarniðurstöðu. Kom fram að laun alls verði um 203 m.kr., önnur gjöld verði 197 m.kr., eignakaup 3,2 m.kr. Á móti eru tekjur alls kr. 170,7 m.kr. og fjármögnun ríkissjóðs alls 235 m.kr.

*- Rekstraráætlun 2013 – kynning/umræða/samþykki**

Þórður kynnti forsendur rekstraráætlunar fyrir árið 2013. Kom fram að laun alls verði 225 m.kr., önnur gjöld alls 222 m.kr., eignakaup alls 5 m.kr. Tekjur alls áætlaðar kr. 184,5 m.kr. og þar af sértekjur kr. 175 m.kr. Fjármögnun af fjárlögum er alls 268,1 m.kr.

Stjórn samþykkir framlagða rekstraráætlun á grunni framlagðra forsendna.

Stjórn telur mikilvægt að á næstu árum verið bætt við fleiri heilsársstarfsmönnum í þjóðgarðinum.

- Framkvæmdaáætlun 2013

PHÓ fór yfir fyrirbyggjandi forsendur framkvæmdaramma. Lögð fram drög að verkefnalista 2013. Afgreiðslu frestað til næsta fundar.

Fundi frestað kl. 18:00.

Fundi framhaldið á Klapparstíg 25-27 í Reykjavík, þann 5. febrúar 2013 kl. 10:20. Á þann fund mættu einnig Snorri Baldursson, þjóðgarðsvörður, og Árni Geirsson hjá Alta.

5. Stjórnunar- og verndaráætlun

KS leiddi umræðu um breytingar á orðalagi og efnisatriðum. Árni tók niður breytingar á orðalagi og efnisatriðum.

SI gerði athugasemd við að stjórnarmenn hafi ekki fengið sent erindi frá Ferðafrelsisnefnd Eyjafjarðardeildar Ferðaklúbbsins 4x4 um athugasemdir við akstursbann í Öskju, dags 29. janúar 2013. Þórður upplýsti um ástæður þess. Í ljósi framkominna upplýsinga frá lögfræðingi um að akstur um Öskju varði reglugerðarbreytingu en ekki vinnu við breytingu á stjórnunar- og verndaráætlun tekur stjórn ekki afstöðu til málsins að svo komnu máli. Framkvæmdastjóra falið að svara bréfinu.

Þórður upplýsti að hópur rannsakenda hafi ekki skilað niðurstöðum um Vonarskarð. Von er á þeim innan nokkurra vikna. Umræða skapaðist um framhald vinnu við stjórnunar- og verndaráætlun. Stjórn sammála um að leggja þunga áherslu á það við rannsóknarhópinn að ljúka vinnunni sem allra fyrst og bíða með endanlega afgreiðslu á stjórnunar- og verndaráætlun þar til sú niðurstaða er komin fram.

Lagt fram bréf frá Útivist, dags. 29. janúar 2013 er varðar athugasemdir stjórnar Útivistar vegna stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir stækkun Vatnajökulspjóðgarðs – Langasjó og Eldgjá. EHV gerði grein fyrir umræðu í svæðisráði um sambærilegt erindi frá Útivist í vinnu við tillögugerð að stjórnunar- og verndaráætlun þar sem tekið hafi verið tillit til ábendinga Útivistar.

KS lagði til að stjórn tæki undir með svæðisráði um að láta gera óháða úttekt á leiðum er varðar svæðið „Langisjór – Eldgjá“. Aðrir fundarmenn tóku undir þá tillögu og niðurstaðan var að gefa sér 2-3 ár til þeirrar vinnu, með fyrirvara um kostnað og afmörkun verkefnisins.

KS óskaði eftir afstöðu stjórnarmanna til þess hvort umræddar leiðir skyldu vera opnar eða lokaðar á meðan rannsókn stendur. EHV, BAO, RBH, BP, HPV og SI töldu rétt að leiðirnar yrðu opnar eins og svæðisráð leggur til og bentu á að í stjórnunar- og verndaráætlun sem og náttúruverndarlögum séu ákvæði sem gefa möguleika á inngrípi sé þörf talin á. SH og KS töldu að leiðin með norðurbakka Langasjávar og Hellnafjallsleið skyldu vera lokaðar en leiðin um Blautulón opin. Niðurstaðan er því að leiðirnar verði opnar en leið með norðurbakka Langasjávar verði ekki á korti enda einungis um árstíðabundna opnun að ræða.

SH lagði fram eftirfarandi bókun sem KS tók undir:

Verndaráætlun segir: „Langisjór og Fögrufföll eru af mörgum talin með fegurstu stöðum Íslands þar sem fjalldýrð og friðsæld ríkir.“

Stefna þjóðgarðsins um vegi er;

- vegakerfið verði ekki umfangsmeira en nú er,
- vegir sem opnir eru fyrir almennri umferð eru taldir upp í verndaráætlun, aðrar leiðir eru lokaðar þótt þær séu greinilegar á yfirborði og merktar á önnur kort en þjóðgarðskortið,
- vegir verði stikaðir og merktir viðeigandi upplýsingaskiltum.

Með hliðsjón af þessu og umsögnum NÍ og UST leggst fulltrúi umhverfisverndarsamtaka í stjórn Vatnajökulsþjóðgarðs gegn hringleið um Hellnafjall og leið með norðurbakka Langasjávar.

- Leiðirnar eru óþarfar, hægt er að komast á sömu áfangastaði eftir öðrum leiðum sem þegar eru á korti og hefð er fyrir.
- Ekki er um að ræða vegi eða slóða í venjulegri merkingu þeirra orða. Leiðin með bakka Langasjávar er að miklu leyti ofan í vatninu sjálfu og leiðin um Hellnafjall ofan í læk.
- Vegir og akstur í þjóðgarði eiga að vera til fyrirmyndar. Svo væri ekki hér. Akstur um þessar leiðir stríðir gegn markmiðum þjóðgarðsins um vernd og kyrrð og ákveðna virðingu og hófsemi í umgengni við náttúru.
- Umferð fylgir alltaf einhver mengun. Umferð um þessar leiðir býður heim hættu á (olíu)mengun í vatni með ófyrirséðum afleiðingum.
- Leiðin með bakka Langasjávar er hættuleg, alla vega fyrir þá sem ekki þekkja vel til. Slysetur orðið (sambærilegt því sem nærri varð við Blautulón), hver er þá ábyrgð þeirra sem samþykkja þessa leið?
- Akstur ofan í kyrru og tæru fjallavatni eyðileggur sjónræna upplifun margra og þá kyrrð sem fólk sækist eftir á þessum stað.

Stjórn fól starfsmönnum og ráðgjafa að setja breytingar inn í stjórnunar- og verndaráætlun eftir yfirferð stjórnar og senda til baka til yfirlestrar og samþykktar. Stjórn setti jafnframt upp lista af efnisatriðum sem ekki verða afgreidd í núverandi yfirferð en taka þarf til skoðunar í framtíðinni m.a. í tengslum við breytingar á reglugerð og stjórnunar- og verndaráætlun.

6. Breytingar á reglugerð

KS og Árni kynntu niðurstöðu lögfræðings um að flytja efnisatriði úr reglugerð í stjórnunar- og verndaráætlun. Stjórn sammála um að ákvæði um tjöldun skuli færð úr reglugerð í stjórnunar- og verndaráætlun. Framkvæmdastjóra falið að koma sjónarmiðum um þetta á framfæri við umhverfis- og auðlindaráðuneytið.

Snorri Baldursson og Árni Geirsson viku af fundi kl. 15:50.

7. Önnur mál

Hjalti tilkynnti að hann hafi óskað eftir lausn frá stjórnarsetu í svæðisráði suðursvæðis og stjórn Vatnajökulsþjóðgarðs. Þakkaði hann stjórnarmönnum og starfsfólki garðsins fyrir ánægjulegt samstarf.

Stjórn þakkar Hjalta jafnframt fyrir ánægjulegt samstarf og vel unnin störf fyrir þjóðgarðinn.

8. Næsti stjórnarfundur.

Ákveðið að næsti fundur verði miðvikudaginn 6. mars á austursvæði.

9. Framkvæmdaáætlun 2013 frh.

Umræða fór fram um Þekkingarsetur á Kirkjubæjarklaustri en hönnun hússins fer af stað á næstu dögum. Stjórnarformaður ítrekaði að gott samstarf sé mikilvægt á milli arkitekta á sýningarsal gestastofu og hönnuða sýningarinnar. Aðrir fundarmenn tóku undir það. Til að svo megi verða þarf þegar í stað að hefja undirbúning á samkeppni um sýningarhönnunina svo að hönnuðir hennar geti unnið sín fyrstu drög samhliða vinnu arkitekta hússins. ÞHÓ setti fram hugmyndir um að skoða möguleika á arkitektasamkeppni um hönnun húsa og annarra framkvæmda í Skaftafelli m.v. nýtt deiliskipulag, svo og að skoða möguleika á samkeppni um hönnun brúa; göngubrúa og kláfa í Þjóðgarðinum. Engin ákvörðun tekin um þessar hugmyndir að sinni en þær verða teknar til umræðu á næsta fundi um leið og framkvæmdaáætlun verður afgreidd.

10. Önnur mál

Lagt fram bréf frá FFA vegna samstarfs við Þjóðgarðinn á svæðinu við Öskju og Herðubreiðarlindir. Einnig lögð fram tillaga frá Þjóðgarðsverði norðursvæðis að svarbréfi til FFA vegna áframhaldandi samstarfs um ákveðin ný verkefni á svæðinu við Dreka, Öskju og í Herðubreiðarlindum. Samþykkt að fela framkvæmdastjóra og Þjóðgarðsverði norðursvæðis að ljúka málinu.

Öðrum dagskrárliðum frestað

Fundi slitið kl. 17:15